

Vlaams beleid inzake uithuisplaatsing jonge kinderen

Kind & Gezin

Voor elk kind, waar en hoe het ook geboren is en opgroeit, zo veel mogelijk kansen creëren

jongerenwelzijn

Samen kansen creëren

Inhoud

- Afbakening doelgroep en focus
- Bronnen
- Geactualiseerde visie op uithuisplaatsing
- Van visie naar actie
- Inbedding binnen ruimere bewegingen

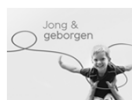

Afbakening doelgroep en focus

Kinderen van 0-6 jaar met psycho-sociale problematiek, die **gedwongen of vrijwillig** en **al dan niet tijdelijk**, **niet in het eigen gezin** kunnen blijven (dag en nacht)

Bronnen

1. Geactualiseerde visie op uithuisplaatsing jonge kinderen
  - Van den Bruel, B., & Stroobants, T. (2016). *Uitgangspunten en krachtlijnen bij uithuisplaatsing van jonge kinderen i.f.v. Vlaamse beleidskeuzes*. Brussel: Jongerenwelzijn/Kind en Gezin
  - www.kindengezin.be/img/uitgangspunten.pdf
2. Beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2017-2018, ingediend door minister Jo Vandeuren
  - <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1340666>

Geactualiseerde visie op uithuisplaatsing

1. We realiseren **pleegzorg als eerste optie bij uithuisplaatsing**: dit noodzaakt meer en betere pleegzorg, en een versterkte samenwerking tussen pleegzorg, residentiële zorg en verwijzers
2. We geven een **duidelijke plek aan residentiële zorg**, met een gerichtere inzet i.f.v. realisatie van een gezinsklimaat met perspectiefzoekende finaliteit
3. Een **versterkte positionering** van uithuisplaatsing **in een breed veld van ondersteuning en hulp** aan kinderen en gezinnen

---

Van visie naar actie

1. Evaluatie decreet en uitvoeringsbesluit pleegzorg
2. Profileringstekst Centra voor Integrale Gezinsondersteuning
3. Andere innovatieve bewegingen ook van onderuit/koepels
4. Beleidswerf 2: aandacht voor de noden van jonge kinderen / zorggarantie uithuisplaatsing jonge kinderen (toekomstgericht)

---

1. Evaluatie decreet en uitvoeringsbesluit pleegzorg - acties

- Werken aan meer pleegezinnen en een diverse pool
  - Inzetten op ja-mits beleid; uitwisselen van goede praktijken tussen de diensten voor pleegzorg rond screening en aanboren van nieuwe doelgroepen via sensibilisering en werving (pleegezinnen met doorgroeimogelijkheden)
  - Engagement van verwijzers en andere hulpverleners om mee op zoek te gaan naar potentiële (netwerk-)pleegezinnen (zie ook werf 2)
- Meer ruimte om in te zetten op begeleiding van (biologische) gezinnen
  - Regelgevend voorstel om termijn perspectiefzoekende pleegzorg uit te breiden
  - Uitwisselen goede praktijken rond begeleiding van gezinnen (bv. herenigingsmethodiek)
  - Samenwerking met andere partners (zie ook werf 2)

• Een versterkt statuut voor pleegzorgers: implementatie

- Wet van 19 maart 2017 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek tot invoering van een statuut voor pleegzorgers
- Zie Belgisch Staatsblad http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=201703190&table_name=wet

---

- Wet enkel van toepassing op NRT pleegzorg
- Ouderlijke rechten voor pleegzorgers maar uitgangspunt van blijft wel overeind
- Proactief overleg rond verdeling ouderlijke rechten om conflicten te vermijden: afsprekennota en zorgzame matching
- Recht om alle dagdagelijkse beslissingen te nemen; wél 'in naam van de ouders'
- Blijvend beslissingsrecht van de ouders over belangrijke zaken i.v.m. gezondheid, opvoeding, opleiding, ontspanning en de godsdienstige of levensbeschouwelijke keuzes van het kind
- Ouders en pleegzorgers samen kunnen overeenkomen om één of meer fundamentele beslissingen rond ouderlijk gezag te delegeren naar pleegzorgers, met tussenkomst van dienst voor pleezorg
- Na plaatsing van een jaar én bij gebrek aan een overeenkomst én na bemiddeling door de dienst kan een pleegzorger de rechtbank verzoeken om juridische bevoegdheid te verkrijgen over één of meerdere belangrijke beslissingen
- Ouders en pleegzorgers kunnen naar familierechtbank of jeugdrechter gaan wanneer men niet tot een akkoord komt rond bepaalde rechten
- Nadat het pleegkind ten minste één jaar geplaatst is bij een pleegzorger, heeft een pleegzorger contactrecht met het pleegkind bij het einde van de pleegzorgplaatsing (automatisch vermoeden van affectieve band)

- Mogelijkheid van meerdere pleeggezinnen per pleegzorgsituatie in situaties van verhoogde zorgwaarde
- Structurele samenwerking diensten voor pleegzorg met meldpunten crisis
- Verdere professionalisering van de diensten voor pleegzorg via o.a. praktijkuitwisselingen
  - Wetenschappelijk onderbouwd en afgelijnd aanbod van behandelingspleegzorg
  - Zorg op maat (meer flexibele inzet typemodules)
  - Werken aan gezinshereniging
  - Participatie en participatieraden
  - Organisatorische aspecten: bv. permanentieregeling

---

2. Profileringstekst Centra voor Integrale Gezinsondersteuning

- Profileringstekst Centra voor Integrale Gezinsondersteuning
- Scherpere positionering:
  - Ter preventie van uithuisplaatsing
  - Complexe problemen van opvoedingsproblemen, huisvesting, armoede, onveiligheid ...
  - Werken met ouder én kind in 'beschermd' verblijfsomgeving onder supervisie: opportuniteit
  - Rijk aanbod aan opvoedingsondersteunende methodieken
  - Breder aftoetsing noodzakelijk met alle jeugdhulpverleningspartners

---

---

3. Andere innovatieve bewegingen

- Innovatieve projecten en acties in organisaties Jongerenwelzijn en Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG's)
- Methodiek gezinshereniging
- Provinciaal netwerkoverleg m.b.t. (uithuisplaatsing) jonge kinderen met verwijzers, organisaties en pleegzorg
- Dossiers infrastructuurwerken en -plannen afgetoetst aan kwaliteitskenmerken conceptnota
- Bundeling cijfers op macro-niveau (Binc) in functie van de beleidswerpen o.m. rond uithuisgeplaatste jonge kinderen

---

---

4. Beleidswerf 2: aandacht voor de noden van jonge kinderen

"We realiseren ook een zorggarantie voor jonge kinderen die uithuisgeplaatst moeten worden. Er komen, op regionale schaal, afspraken tussen de diensten voor pleegzorg, de materniteiten binnen onze ziekenhuizen, de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG), de regioteams preventieve gezinsondersteuning van Kind en Gezin en de voorzieningen van Jongerenwelzijn om ervoor te zorgen dat deze kinderen onmiddellijk terecht kunnen in een verblijf op hun maat. Pleegzorg geniet daarbij blijvend de voorkeur. Flankerend daaraan zullen van bij het begin het perspectief en de eventuele mogelijkheid van een terugkeer naar huis de aanpak mee bepalen. In dit verband is het belangrijk dat de hele leefwereld van het betrokken kind en zijn gezin in ogenschouw wordt genomen. Dat impliceert partnerschappen met onder andere (flexibele) kinderopvanginitiatieven en de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp." (Ingediende beleidsbrief)

Doelgroep

Precaire situaties bij jonge kinderen (0-3 jarigen) die omwille van verregaande verontrusting of onveiligheid niet langer in hun gezin kunnen verblijven

---

Finaliteit

- Jeugdhulpvragen inzake uithuisplaatsing worden onmiddellijk en kwaliteitsvol opgenomen;
- Uiteindelijke betrachting is steeds verblijf in een gezin:
  - Eigen gezin indien mogelijk
  - Pleegzorg indien nodig
- Een stabiele langetermijnoplossing wordt zo snel mogelijk bereikt;
- Continuïteit in trajecten wordt gewaarborgd;
- Alle betrokken actoren realiseren samen een onderbouwd en gemeenschappelijk plan.

Aanpak

- Meer en betere samenwerking tussen/met:
  - Materniteiten en pediatrie
  - Huizen van het Kind/regioteams van Kind en Gezin
  - OCJ/SDJ/VK
  - CKG/OVB
  - Pleegzorg
  - Flexibele kinderopvang
  - Netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en crisishulp
- Duidelijke engagementen:
  - Onmiddellijk inzetbaar verblijfsaanbod: nood aan residentiële buffer (korte duur!) naast pleegzorg
  - Goed uitgebouwde begeleidingscomponent: gericht op werken naar huis (terugplaatsing/gezinshereniging) of naar pleegzorg én continuïteit garanderen doorheen het traject

---

- Versterking residentiële buffer snel inzetbare en kortdurende opvang, inclusief begeleiding
- Kwaliteitsvoorwaarden conceptnota:
  - Kleine leefgroepen, warm en huiselijk klimaat, participatief werken, kindgerichte stimulering, gezinsbegeleiding en/of werken aan acceptatie voor pleegzorg bij ouders, warme overdracht van residentiële opvang naar pleegzorg ...
  - Samenwerking tussen actoren
  - Mogelijkheden voor innovatie
  - Sterke verwachting t.a.v. pleegzorg
- Onder andere pool pleeggezinnen (sensibilisering, screening); uitwisseling goede praktijken en instrumenten tussen diensten
- Belang van delen van praktijken en instrumenten over sectoren heen, o.a.
  - Veiligheidsplannen (cf. Signs of Safety)
  - In beeld brengen van mogelijke pleeggezinnen in de context
  - Methodiek m.b.t. gezinshereniging of terugplaatsing

Inbedding binnen ruimere bewegingen

- Denkoefeningen rond vereenvoudiging typemodules, procedures i.v.m. toegang tot verblijf, financiering ...
- Beleidswerf 1, evoluties kinderopvang (trap 3, flexibele kinderopvang), Koala, ontwikkelingen Huizen van het Kind, Signs of Safety, uitwisseling goede praktijken contextbegeleiding, visietekst CKG's enz.
